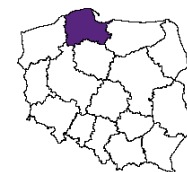

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU
ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk

Kontakt: e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl
tel. 58 768 31 30
faks 58 768 32 70

Internet: <http://gdansk.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W SIERPNIU 2016 R.

Nr 8/2016

opublikowany 28.09.2016

W sierpniu 2016 r. sytuacja społeczno-gospodarcza województwa pomorskiego kształtowała się następująco:

- ⇒ przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło zarówno w skali roku, jak i w stosunku do poprzedniego miesiąca;
- ⇒ stopa bezrobocia rejestrowanego była niższa niż odnotowana przed rokiem oraz nie uległa zmianie w stosunku do lipca br.;
- ⇒ przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w ujęciu rocznym, natomiast zmniejszyło się w stosunku do lipca br.;
- ⇒ w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku wzrosły ceny detaliczne większości badanych artykułów żywnościowych, nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych;
- ⇒ przeciętne ceny skupu podstawowych produktów rolnych, poza ceną żywca rzeźnego wieprzowego oraz wołowego, były niższe niż przed rokiem;
- ⇒ w skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych), oraz spadek produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących); w stosunku do poprzedniego miesiąca produkcja sprzedana przemysłu i produkcja budowlano-montażowa były wyższe;
- ⇒ liczba oddanych do użytkowania mieszkań była mniejsza niż w sierpniu ub. roku; mieszkania oddane do użytku pochodziły z takich form budownictwa jak: budownictwo deweloperów, inwestorów indywidualnych, budownictwo komunalne oraz społeczne czynszowe.
- ⇒ sprzedaż detaliczna i sprzedaż hurtowa (w jednostkach handlowych) zwiększyła się w skali roku, natomiast w porównaniu z poprzednim miesiącem sprzedaż detaliczna była niższa, a sprzedaż hurtowa (w jednostkach handlowych) wyższa;
- ⇒ w portach morskich województwa odnotowano spadek obrotów ładunkowych zarówno w odniesieniu do sierpnia ub. roku, jak i lipca br.

SPIS TREŚCI

strona

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)	3
Znaki umowne	3
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	16
Budownictwo mieszkaniowe	18
Rynek wewnętrzny	20
Gospodarka morska	21
Wybrane dane o województwie pomorskim	23

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.

Kropka (•) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak (x) – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

Znak (*) – oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

Znak (Δ) – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie pomorskim we wrześniu 2016 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Gdańsku: <http://gdansk.stat.gov.pl> w dniu 29 września 2016 r.

Dane charakteryzujące województwo pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Gdańsku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

***

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. ukształtowało się na poziomie 301,6 tys. osób, tj. o 5,2% wyższym niż w sierpniu 2015 r. (w sierpniu ub. roku zatrudnienie w skali roku zwiększyło się o 1,4%), a w porównaniu z lipcem br. zwiększyło się o 0,1%. W Polsce przeciętne zatrudnienie w sierpniu br. wyniosło 5760,7 tys. osób i było wyższe o 3,1% niż w sierpniu 2015 r., natomiast w stosunku do lipca br. nie uległo zmianie.

W porównaniu z sierpniem 2015 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się m.in. w informacji i komunikacji (o 19,2%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,5%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,0%) oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 6,9%). Natomiast spadek przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 1,4%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,6%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2016		I-VIII 2016	
	w tys.	VIII 2015 = 100	w tys.	I-VIII 2015 = 100
O g ó ł e m	301,6	105,2	299,7	104,5
w tym:				
Przemysł	141,1	104,1	140,4	103,8
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	128,0	104,2	127,4	104,0
wytworzenie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5,6	104,0	5,6	103,3
Budownictwo	26,9	106,0	26,8	104,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ...	48,8	104,0	48,5	103,6
Transport i gospodarka magazynowa	24,6	108,0	24,2	106,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	6,4	99,4	6,3	101,0
Informacja i komunikacja	11,8	119,2	11,5	118,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,3	98,6	6,3	98,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a ...	8,9	106,9	8,8	106,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	17,6	109,5	17,5	105,6

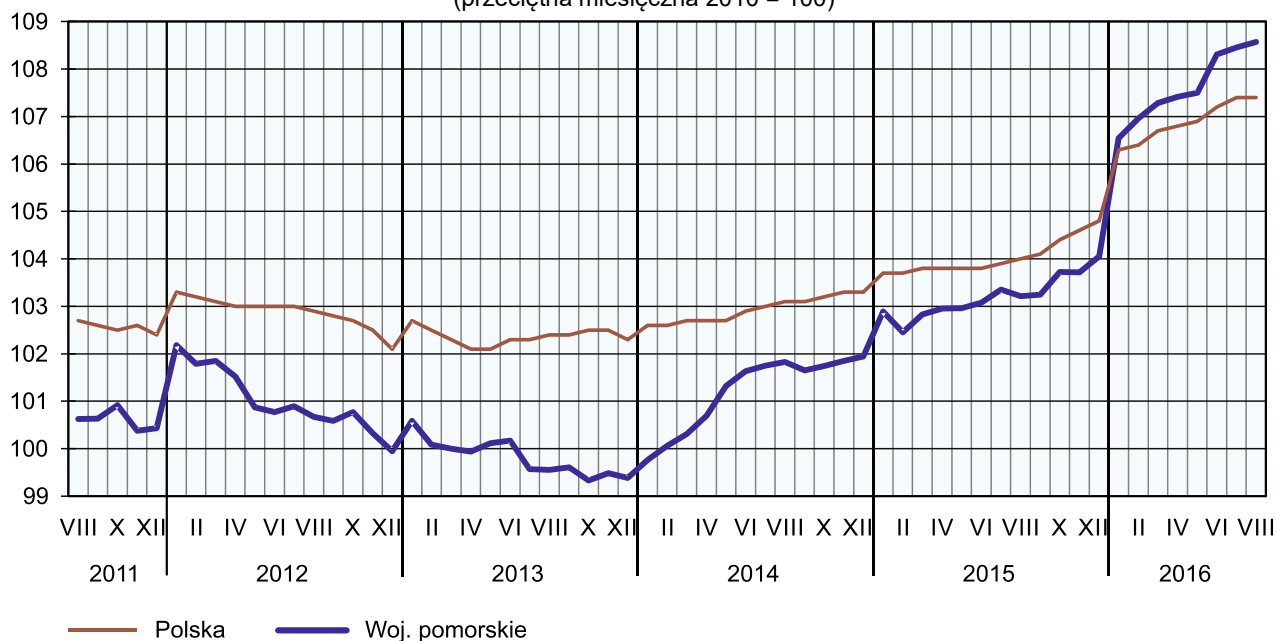
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z lipcem br. wzrost przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,9%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 0,7%), w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,7%), natomiast spadek wystąpił m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,1%), w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 0,3%).

W okresie styczeń-sierpień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 299,7 tys. osób, tj. o 4,5% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku.

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

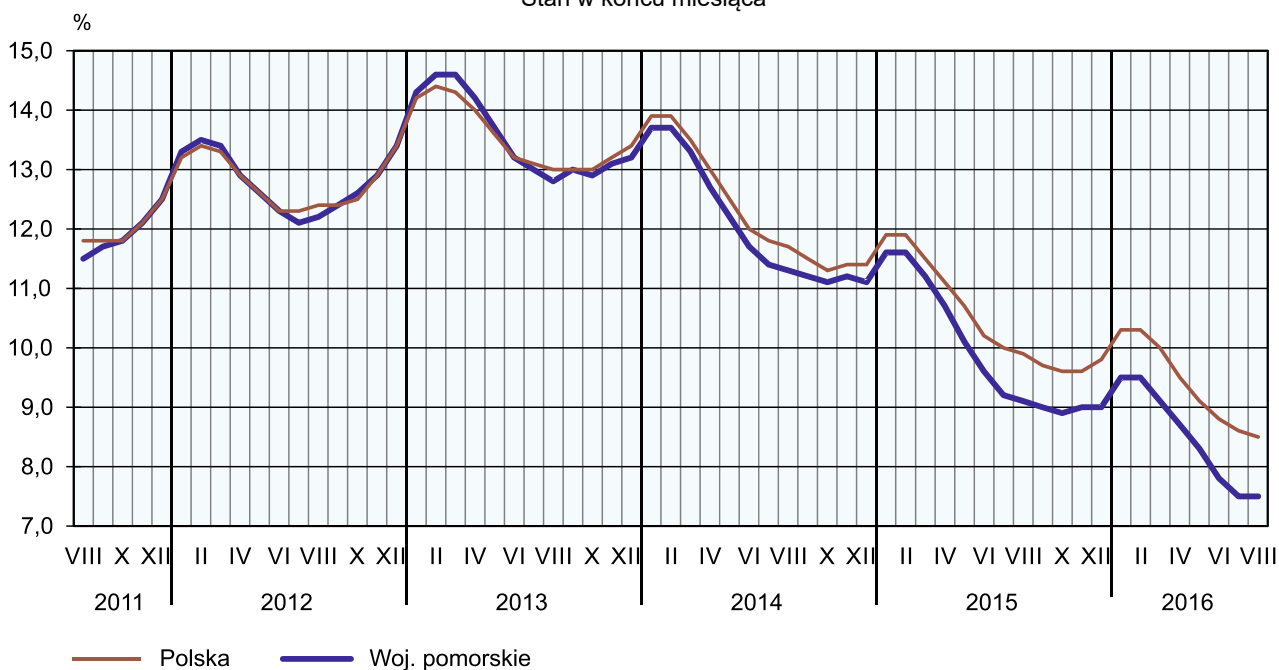
W końcu sierpnia 2016 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 64,0 tys. osób i była niższa o 13,9 tys. osób, tj. o 17,9% w stosunku do sierpnia 2015 r., a w stosunku do lipca br. niższa o 0,6 tys. osób, tj. o 1,0%. Kobiety stanowiły 60,9% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (w sierpniu ub. roku – 58,2%).

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015	2016	
	VIII	VII	VIII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	77,9	64,6	64,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	9,5	9,1	9,1
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	10,8	11,4	9,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	9,1	7,5	7,5

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

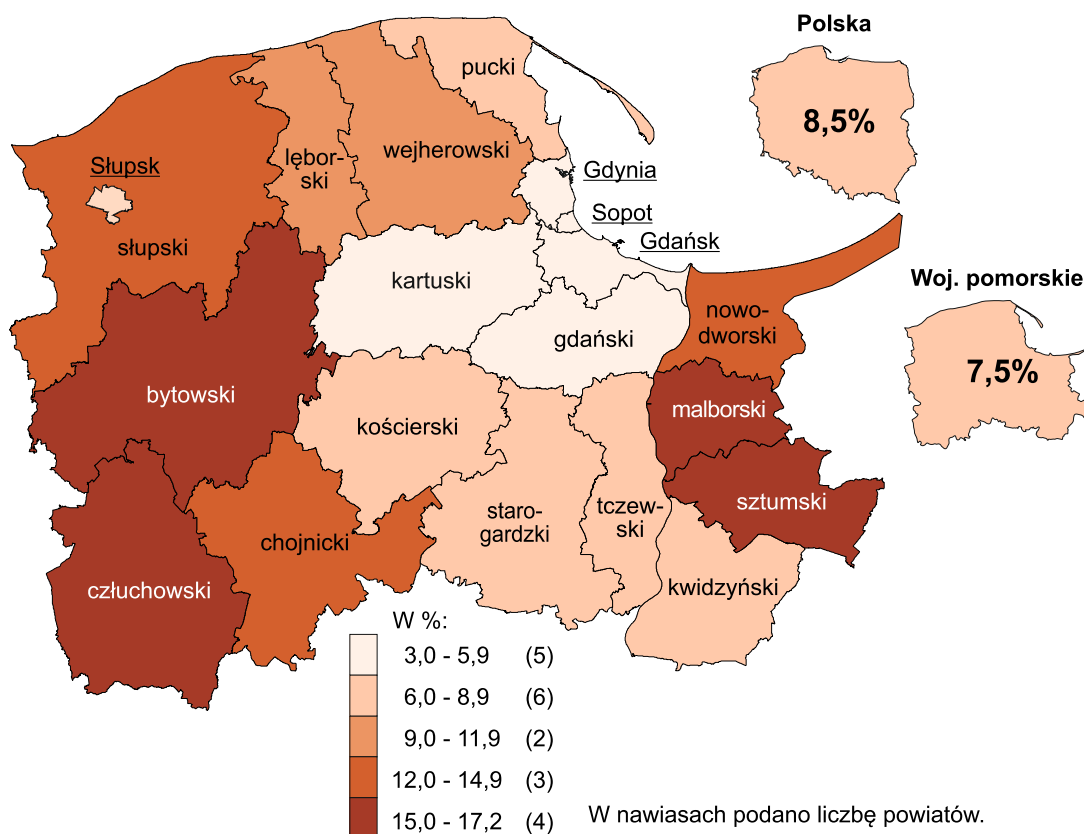

Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 7,5% i była niższa o 1,6 p.proc. od zanotowanej w sierpniu ub. roku, natomiast w stosunku do lipca br. utrzymała się na niezmiennym poziomie. Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia rejestrowanego należały powiaty: malborski (17,2%, w sierpniu 2015 r. – 19,5%) i człuchowski (16,2% wobec 18,5% w sierpniu 2015 r.). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano natomiast w Sopocie – 3,0% (w sierpniu 2015 r. – 3,6%).

W porównaniu z sierpniem ub. roku stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszyła się we wszystkich powiatach, a w największym stopniu w powiecie nowodworskim (o 6,2 p.proc.), lęborskim (o 3,9 p.proc.) oraz starogardzkim i bytowskim (po 2,6 p.proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R.

Stan w końcu sierpnia

W sierpniu 2016 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 9,1 tys. osób bezrobotnych, tj. o 3,8% mniej niż w sierpniu ub. roku i o 0,5% mniej niż w lipcu br. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się o 1,1 p.proc. w stosunku do sierpnia ub. roku i wyniósł 80,5%.

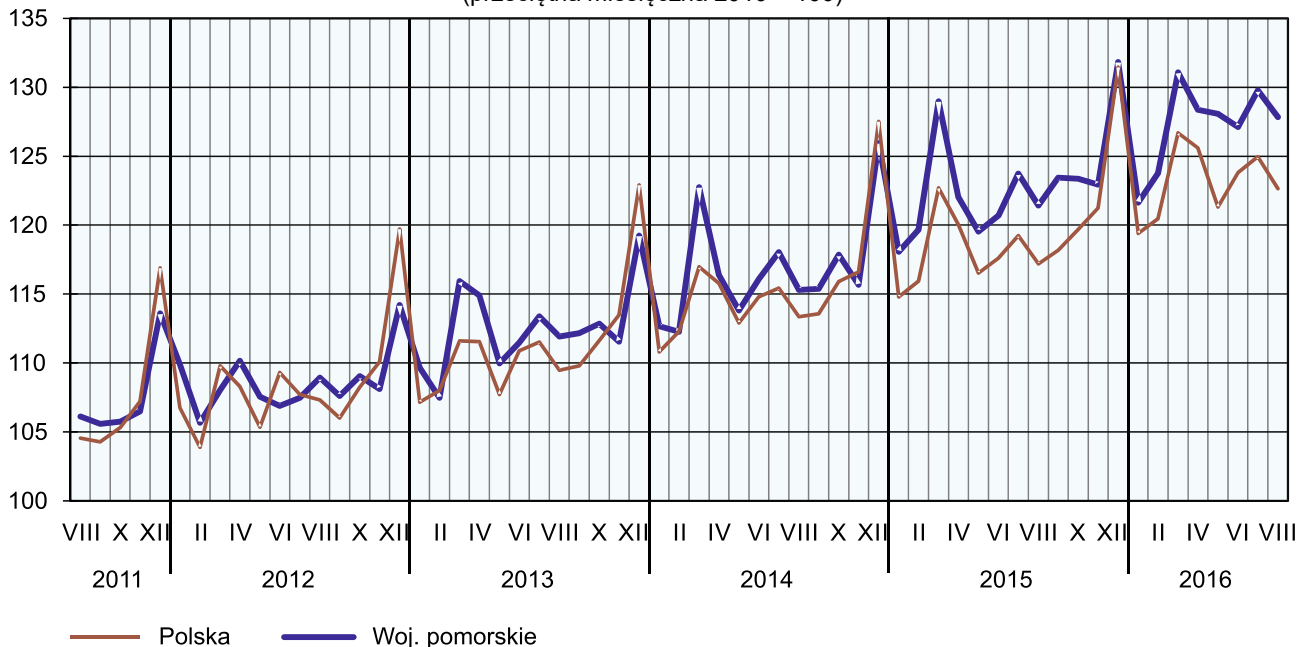
W sierpniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 9,7 tys. osób, tj. o 9,7% mniej niż w sierpniu 2015 r. i o 14,6% mniej niż w lipcu br. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 4,6 tys. osób (w sierpniu ub. roku 5,1 tys. osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym pozostał na niezmiennym poziomie, który wyniósł 47,4%. Zwiększył się natomiast udział osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (o 1,1 p.proc. do 27,1%), osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,4 p.proc. do 7,3%), osób, które nabyły prawo do emerytury lub renty (o 0,3 p.proc. do 1,1%), osób, które nabyły prawo do świadczenia przedemerytalnego (o 0,2 p.proc. do 1,6%) oraz osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 0,1 p.proc. do 7,5%).

W końcu sierpnia 2016 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 53,7 tys. bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w stosunku do sierpnia 2015 r. o 0,3 p.proc. i wyniósł 83,9%.

wzrost o 5,3%) oraz o 1,5% niższe w porównaniu z lipcem br. W Polsce przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sierpniu br. wyniosło 4212,56 zł i zwiększyło się o 4,7% w odniesieniu do sierpnia 2015 r. oraz zmniejszyło się o 1,8% w stosunku do lipca br.

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

W porównaniu z sierpniem 2015 r. wzrost przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto zanotowano m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 12,4%), w informacji i komunikacji (o 8,2%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,0%), w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 7,3%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,9%), w budownictwie (o 5,8%) oraz w pozostałej działalności usługowej (o 5,8%).

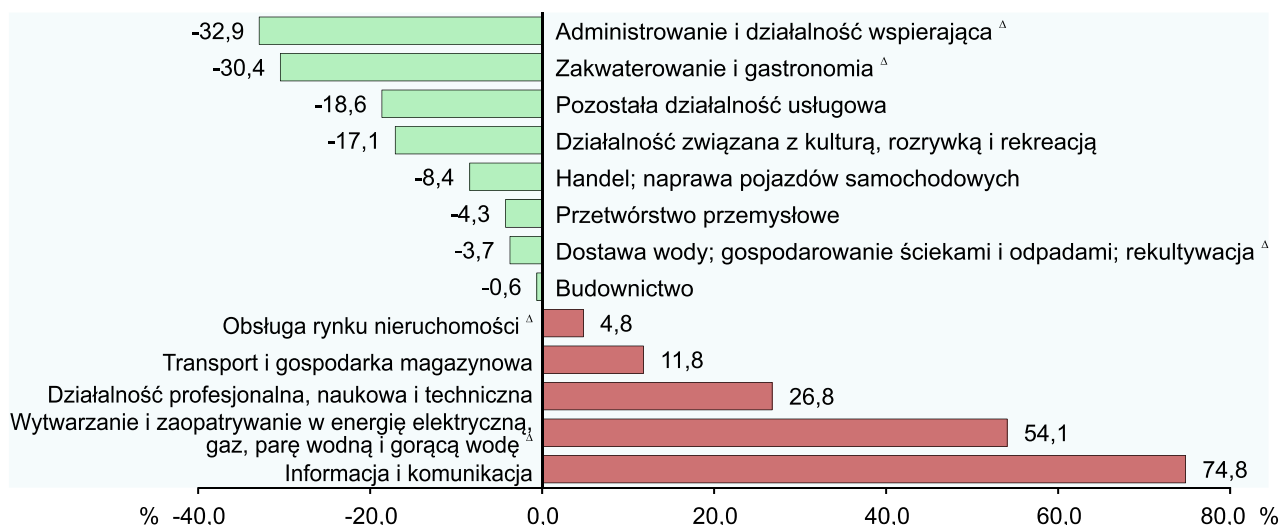
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2016		I-VIII 2016	
	w zł	VIII 2015 = 100	w zł	I-VIII 2015 = 100
O g ó ł e m	4331,86	105,3	4331,34	105,0
w tym:				
Przemysł	4275,16	104,0	4323,46	104,8
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4147,38	103,9	4184,34	104,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6673,31	108,0	7047,57	103,9
Budownictwo	4305,47	105,8	4087,74	104,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3967,48	105,2	3989,43	105,0
Transport i gospodarka magazynowa	4841,36	106,9	4728,30	104,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3013,57	112,4	2995,31	112,8
Informacja i komunikacja	7572,26	108,2	7491,28	102,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4539,21	100,3	4599,75	103,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5491,03	104,4	5684,29	103,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2906,98	104,3	2894,79	106,3

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI W SIERPNIU 2016 R.**

W okresie styczeń-sierpień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4331,34 zł, tj. o 5,0% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku.

***

CENY DETALICZNE

W II kwartale 2016 r. ponownie zaobserwowano spadek (o 0,7%) cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku. Jednak w poszczególnych grupach poziom cen był zróżnicowany. Niższe były ceny towarów i usług związanych z transportem (o 6,9%), odzieży i obuwia (o 4,5%), towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (o 3,5%) oraz z użytkowaniem mieszkania (o 0,1%). Wzrosły natomiast ceny towarów i usług związanych z edukacją (o 1,7%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,5%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,8%) oraz towarów i usług związanych ze zdrowiem (o 0,1%).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016	
	I kw.	II kw.	I kw.	II kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
O g ó ł e m	98,6	99,3	99,3	99,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	96,5	98,0	100,4	100,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,8	100,9	101,4	101,5
Odzież i obuwie	94,9	95,6	95,6	95,5
Mieszkanie	100,6	100,8	100,2	99,9
Zdrowie	102,1	101,4	100,3	100,1
Transport	89,1	91,7	92,7	93,1
Rekreacja i kultura	99,9	99,8	98,7	96,5
Edukacja	101,9	101,9	101,7	101,7

W sierpniu 2016 r. ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych objętych badaniem były wyższe niż w analogicznym miesiącu 2015 r.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” wyższa była cena kaszy jęczmiennej (o 9,5%) i ryżu (o 2,8%), natomiast mniej trzeba było zapłacić za chleb pszenno-żytni (o 5,0%), bułkę pszenną (o 2,4%) oraz mąkę pszenną (o 1,5%).

Więcej niż w sierpniu 2015 r. konsumenci płacili za mięso wieprzowe z kością – schab środkowy (o 5,6%), kurczęta patroszone (o 1,8%) oraz mięso wołowe bez kości – z udźca (o 1,2%), natomiast mniej

kosztowało mięso wołowe z kością - rostbef (o 5,6%). Wśród wędlin objętych badaniem odnotowano wzrost ceny kielbasy suszonej (o 4,8%) oraz szynki wieprzowej gotowanej (o 2,3%), natomiast obniżyła się cena kielbasy wędzonej (o 4,2%).

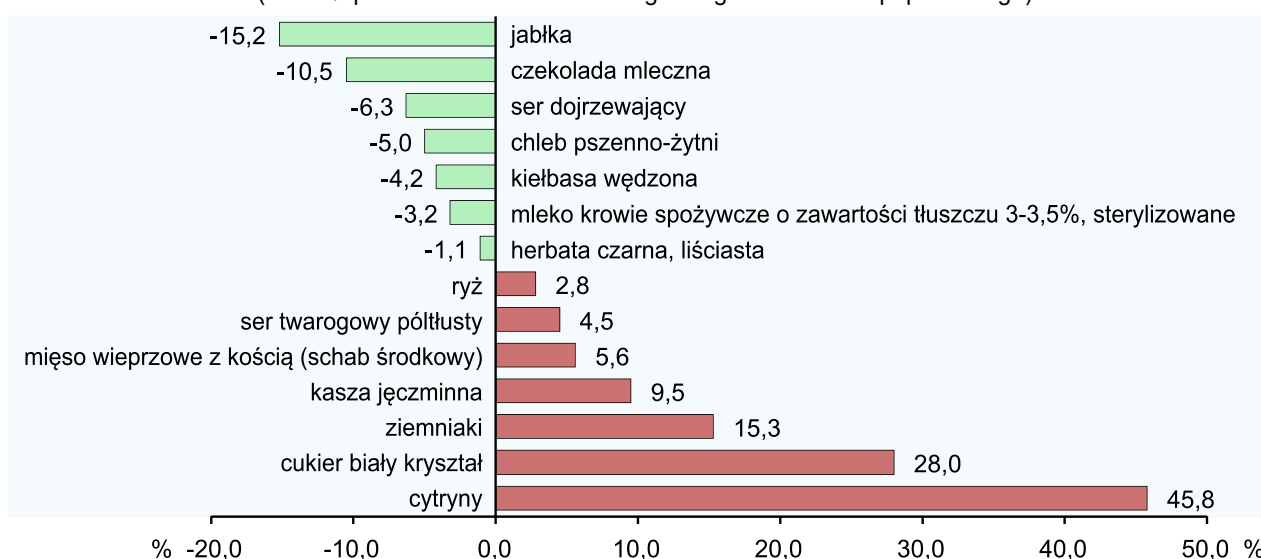
W grupie „mleko, sery i jaja” droższy niż w sierpniu 2015 r. był ser twarogowy półtłusty (o 4,5%), jaja kurze świeże (o 4,1%) oraz mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 0,5%), a tańszy był ser dojrzewający (o 6,3%), mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% (o 3,2%) oraz śmietana o zawartości tłuszczu 18% (o 1,2%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wyższa była cena margaryny (o 5,4%) i masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 3,9%) a niższa oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 3,1%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych więcej trzeba było zapłacić za cukier biały kryształ (o 28,0%) i sok jabłkowy (o 3,1%) a mniej za czekoladę mleczną (o 10,5%), herbatę czarną, liściastą (o 1,1%) i kawę naturalną mieloną (o 0,4%) Odnotowano także wzrost ceny papierosów (o 4,9%) i piwa jasnego pełnego, butelkowanego (o 0,4%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W SIERPNIU 2016 R.

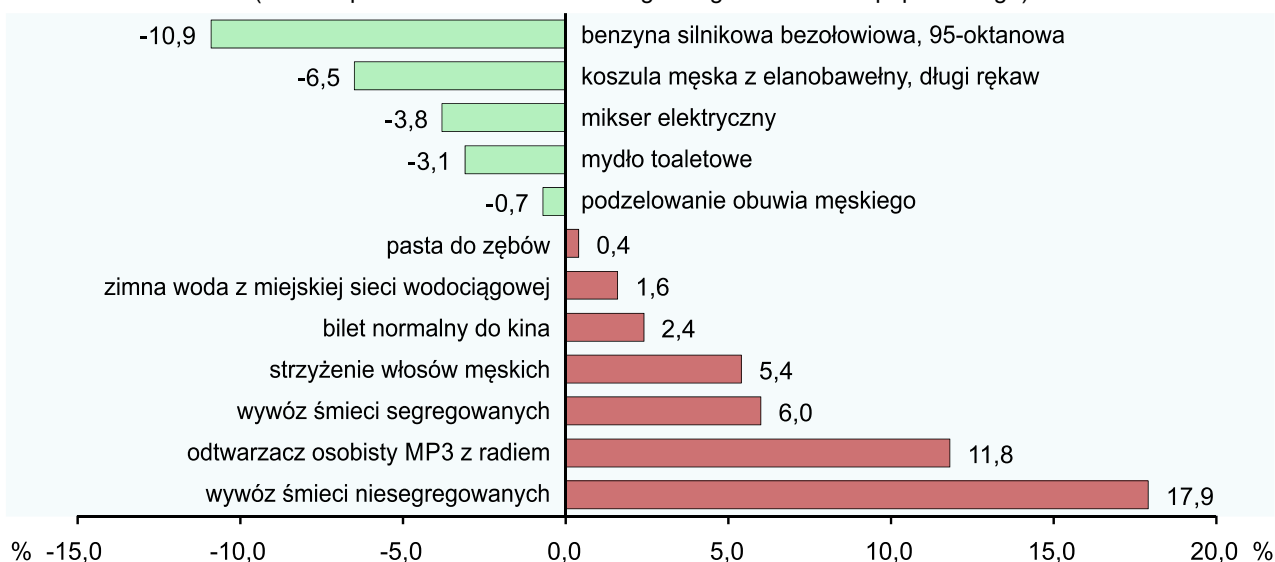
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie „warzywa i owoce” wzrosła cena cytryn (o 45,8%), ziemniaków (o 15,3%), cebuli (o 12,5%) oraz pomarańczy (o 6,1%), a spadła cena marchwi (o 17,1%) i jabłek (o 15,2%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W SIERPNIU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W porównaniu z sierpniem 2015 r. wzrosły także ceny większości badanych artykułów żywnościowych i usług konsumpcyjnych.

Wśród produktów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania zanotowano wzrost ceny za zimną wodę (o 1,6%), natomiast mniej płacono za węgiel kamienny (o 0,9%). W budynkach wielorodzinnych wzrosła opłata za wywóz śmieci niesegregowanych (o 17,9%) i śmieci segregowanych (o 6,0%).

W grupie produktów i usług związanych z transportem więcej trzeba było zapłacić za bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy (o 1,5%), natomiast obniżyła się cena benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 10,9%) i cena oleju napędowego (o 8,2%).

W skali roku odnotowano również wzrost cen większości pozostałych usług. Wzrosła m.in. cena za strzyżenie włosów męskich (o 5,4%), wizytę u lekarza specjalisty (o 2,2%), oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego 2-częściowego (o 1,3%) a spadła cena za podzelowanie obuwia męskiego (o 0,7%).

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili także za mydło toaletowe (o 3,1%), bilet normalny do kina (o 2,4%) i pastę do zębów (o 0,4%),

***

ROLNICTWO

Na rynku rolnym w sierpniu 2016 r. przeciętne ceny w skupie i na targowiskach głównych produktów rolnych były niższe niż przed rokiem, za wyjątkiem cen bydła i trzody chlewnej w skupie oraz cen pszenicy na targowiskach. Niższe też ceny odnotowano w porównaniu z lipcem 2016 r. – za wyjątkiem ceny trzody chlewnej i mleka w skupie oraz pszenicy na targowiskach.

W sierpniu 2016 r. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa pomorskiego wyniosła 17,3°C, tj. o 0,4°C więcej niż średnia z lat 1971-2000, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 28,8°C (Chojnice), a minimalna 6,9°C (Gdańsk). Średnia suma opadów atmosferycznych (83,8 mm) stanowiła 89,0% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 14 do 21.

Sierpień br. był kolejnym miesiącem o niekorzystnych warunkach pogodowych. Częste ulewne deszcze utrudniały przeprowadzenie prac żniwnych, powodując znaczne opóźnienie zbioru ziarna z pól. Rolnicy wykorzystywali krótkie okresy bez opadów, zbierali nawet ziarno o podwyższonej wilgotności, która w niektórych rejonach sięgała nawet 20%. Często ziarno wymagało natychmiastowego dosuszenia. Sytuację poprawiły końcowe upalne dni sierpnia. Nastąpiło przyspieszenie prac żniwnych w szczególności rolnicy przystąpili do omłotu, którego zaawansowanie w tym okresie wyniosło 70% skoszonych zbóż.

W sierpniu zakończono zbiory rzepaku ozimego. Plonowanie było dość zróżnicowane w zależności od klasy gleb oraz stopnia uszkodzeń mrozowych w okresie zimowym. Bezpośrednio po zbiorach trwają intensywne prace związane z przygotowaniem pól pod wysiew nasion pod zbiory 2017 roku, szczególnie rzepaku ozimego. Część rolników wysiała również międzyplon ścierniskowy jako element zachowania norm zazielenienia.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII-VIII 2016		VIII 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	VIII 2015 = 100	VII 2016 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	197,7	125,8	152,1	117,3	333,4
w tym:					
pszenica	128,5	138,1	94,3	111,8	275,6
żyto	21,2	123,5	13,9	93,8	189,1

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Chojnicach, Gdańsku i Ustce.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec-sierpień 2016 r. wyniósł 197,7 tys. t i był o 25,8% większy niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Wzrost dotyczył zarówno pszenicy jak i żyta (odpowiednio o 38,1% i o 23,5%). W sierpniu 2016 r. skupiono 152,1 tys. t zbóż, tj. więcej niż przed rokiem o 17,3% i przed miesiącem o 233,4%. Skup pszenicy zwiększył się zarówno w skali roku, jak i miesiąca (odpowiednio o 11,8% i o 175,6%). Z kolei żyta skupiono mniej w stosunku do ubiegłego roku o 6,2%, a w skali miesiąca więcej o 89,1%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-VIII 2016		VIII 2016		
	w tys. t	I-VIII 2015 = 100	w tys. t	VIII 2015 = 100	VII 2016 = 100
Żywiec rzeźny ^b	237,7	106,8	23,1	123,6	110,3
w tym:					
bydło (bez cieląt)	11,7	93,8	0,6	100,8	91,1
trzoda chlewna	147,5	113,3	15,2	138,3	110,3
drób	78,4	98,2	7,2	102,4	112,2
Mleko ^c	220,5	106,6	27,2	94,0	94,1

a W okresie lipiec-sierpień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

W okresie styczeń-sierpień 2016 r. skup **żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był większy o 6,8% od notowanego w tym samym okresie 2015 r. Wzrost odnotowano w skupie trzody chlewniej (o 13,3%), natomiast zmniejszyła się podaż drobiu o 1,8% oraz bydła o 6,2%.

W sierpniu 2016 r. producenci z województwa dostarczyli do skupu 23,1 tys. t żywca rzeźnego (w wadze żywej), tj. więcej niż przed rokiem i przed miesiącem (odpowiednio o 23,6% i o 10,3%). Skup trzody chlewniej i drobiu zwiększył się w skali roku (odpowiednio o 38,3% i o 2,4%), jak i w skali miesiąca (odpowiednio o 10,3% i o 12,2%). Z kolei skup bydła zwiększył się o 0,8% w stosunku do sierpnia 2015 r., a zmniejszył się o 8,9% w odniesieniu do lipca br.

Skup mleka w sierpniu 2016 r. wyniósł 27,2 mln l i był niższy niż przed rokiem i przed miesiącem (odpowiednio o 6,0% i o 5,9%).

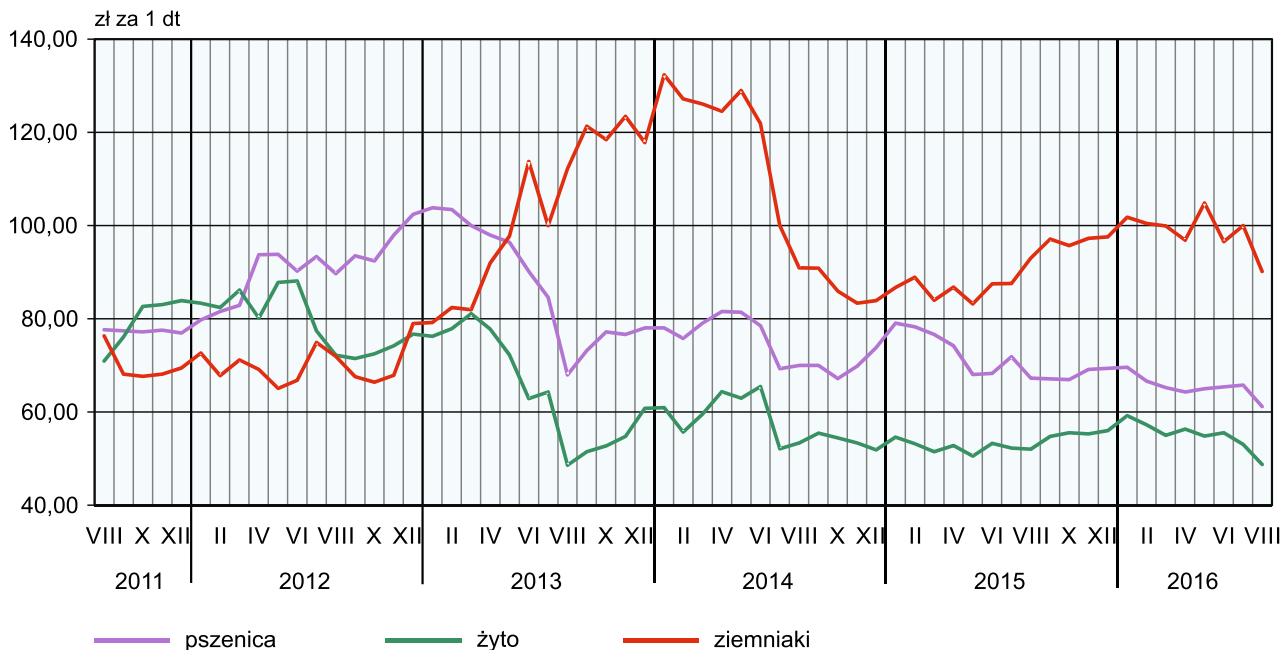
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie			Ceny na targowiskach		
	VIII 2016			VIII 2016		
	zł	VIII 2015 = 100	VII 2016 = 100	zł	VIII 2015 = 100	VII 2016 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:						
pszenica	61,17	90,9	93,0	75,50	106,5	107,1
żyto	48,79	93,8	92,0	44,00	80,0	97,8
Ziemiaki ^b za 1 dt	38,13	91,5	65,7	90,13	96,9	90,1
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:						
w tym:						
bydło (bez cieląt)	5,95	102,4	99,8	•	x	x
trzoda chlewna	5,50	130,6	101,5	•	x	x
drób	3,60	91,8	94,5	•	x	x
Prosię na chów za 1 szt.	•	x	x	•	x	x
Mleko za 1 hl	100,80	98,6	104,4	•	x	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.

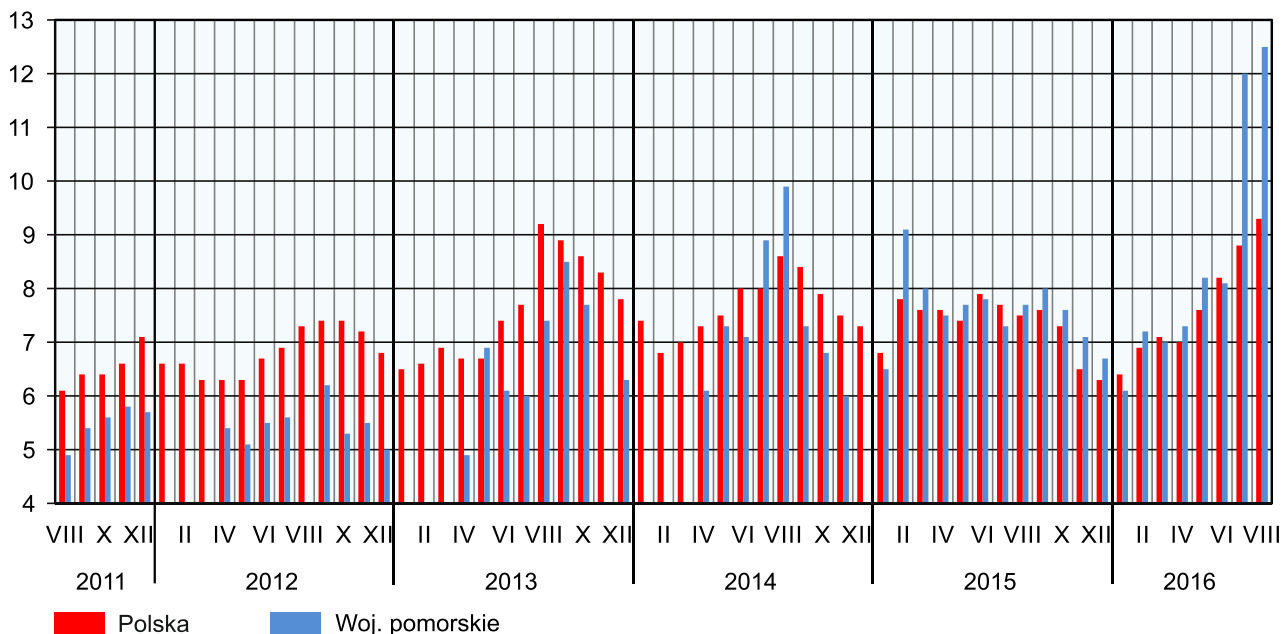
W sierpniu 2016 r. producenci z województwa uzyskali niższe niż przed rokiem ceny za dostarczoną do skupu **pszenicę** i **żyto** (odpowiednio o 9,1% i o 6,2%) i przed miesiącem (odpowiednio o 7,0% i o 8,0%). Natomiast w obrocie targowiskowym w stosunku do poprzedniego roku, jak i w skali miesiąca odnotowano wzrost cen pszenicy (odpowiednio o 6,5% i o 7,1%) i spadek cen żyta (odpowiednio o 20,0% i o 2,2%).

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW JADALNYCH

W sierpniu 2016 r. przeciętna cena skupu **ziemniaków** kształtowała się na poziomie 38,13 zł/dt i w ujęciu rocznym, jak i w skali miesiąca, zmniejszyła się odpowiednio o 8,5% i o 34,3%. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych późnych w sierpniu 2016 r. wyniosła 90,13 zł/dt i była niższa niż przed rokiem i przed miesiącem (odpowiednio o 3,1% i o 9,9%).

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

W sierpniu 2016 r. przeciętna cena skupu **żywca wieprzowego** kształtowała się na poziomie 5,50 zł/kg i zwiększyła się o 30,6% w stosunku do sierpnia ub. roku i o 1,5% w porównaniu z poprzednim miesiącem.

Pogłowie trzody chlewnej według stanu w dniu 1 czerwca 2016 r. kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	W sztukach	W odsetkach	VI 2015 = 100
O g ó ł e m	749451	100,0	98,4
Prosięta o wadze do 20 kg	262577	35,0	100,8
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg.....	194204	25,9	101,8
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:			
na ubój.....	225384	30,1	95,8
na chów	67286	9,0	89,7
w tym lochy	66206	8,8	90,0
w tym prośne.....	43762	5,8	87,6

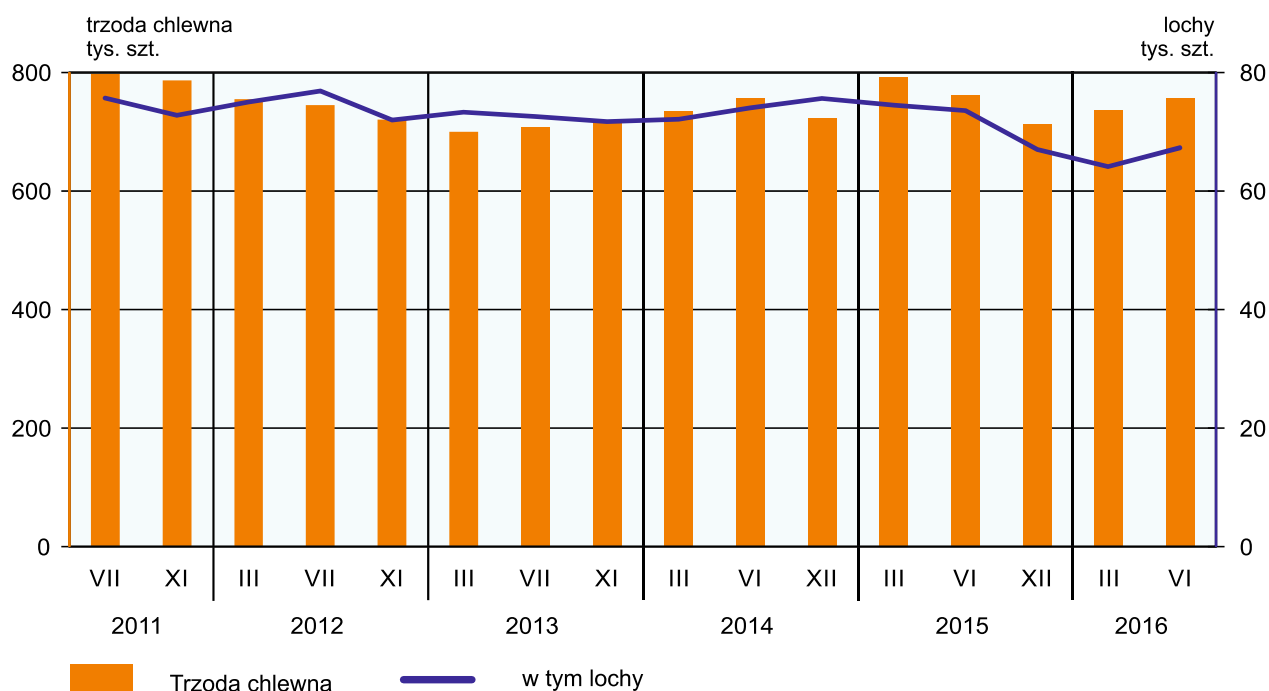
W czerwcu 2016 r. pogłowie trzody chlewnej liczyło 749,5 tys. szt. i było o 1,6% mniejsze niż w czerwcu 2015 r. i o 1,7% większe niż w marcu 2016 r. W skali roku spadła liczebność większości grup struktury stada świń, za wyjątkiem prosiąt i warchlaków, natomiast w odniesieniu do marca 2016 r. w większości wystąpiła tendencja wzrostowa za wyjątkiem warchlaków i trzody chlewnej na ubój.

Pogłowie loch na chów, którego wielkość świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie świń i jednocześnie określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada, zmniejszyło się. W skali roku zmalała liczba macior o 10,0%, w tym pogłowie loch prośnych zmniejszyło się o 12,4%, a w porównaniu z wynikami badania z marca 2016 r. odnotowano wzrost stanów loch i loch prośnych (odpowiednio o 3,3% i o 4,3%).

Pogłowie grupy decydującej o wielkości produkcji, tj. warchlaków w ujęciu rocznym zwiększyło się o 1,8%, a w stosunku do marca 2016 r. zmalało – 0,1%.

Liczebność stada prosiąt wzrosła na przestrzeni roku o 2,2 tys. szt. (o 0,8%) do poziomu 262,6 tys. szt., a w stosunku do marca 2016 r. zwiększyła się o 24,2 tys. szt. (o 10,1%).

POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ ^a

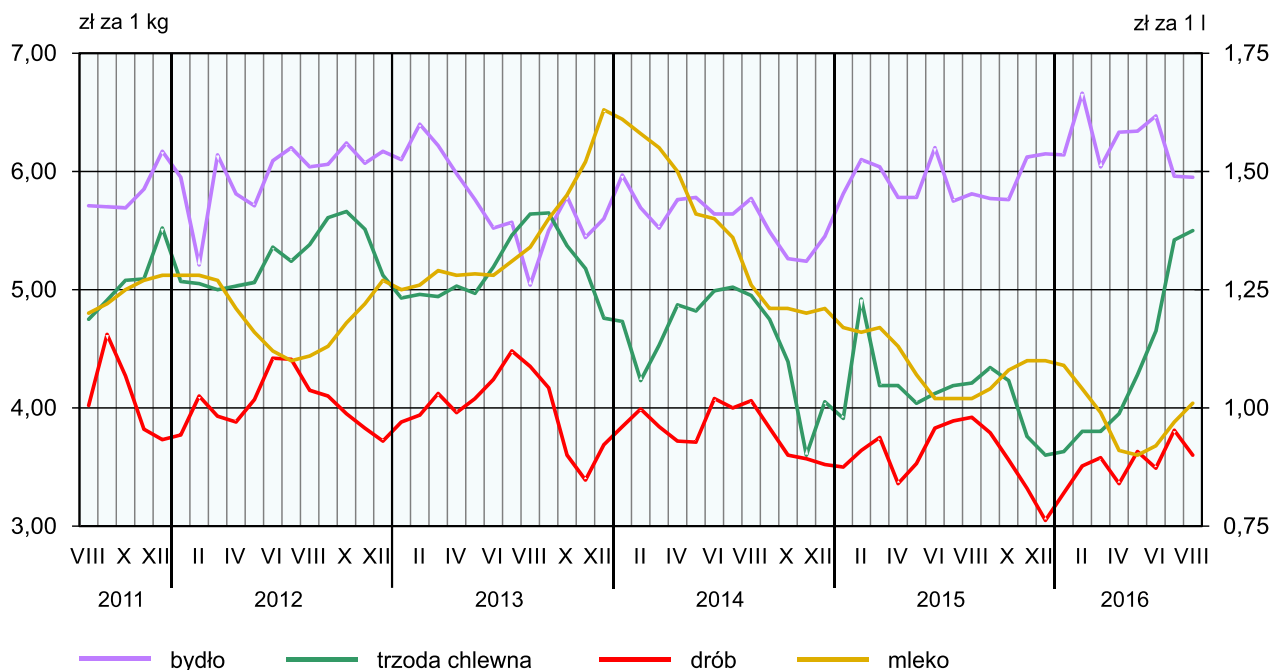

a Od 2014 r. zmiana terminu badania z 31 marca na 1 marca, z 31 lipca na 1 czerwca, z 30 listopada na 1 grudnia.

Średnia cena skupu **żywca drobiowego** w sierpniu 2016 r. wyniosła 3,60 zł/kg i zmniejszyła się zarówno w skali roku, jak i w ujęciu miesięcznym (odpowiednio o 8,2% i o 5,5%).

W sierpniu 2016 r. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** kształtowała się na poziomie 5,95 zł/kg i zwiększyła się o 2,4% w stosunku do analogicznego okresu 2015 r., a w odniesieniu do poprzedniego miesiąca zmniejszyła się o 0,2%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Średnia cena **mleka** w skupie ukształtowała się na poziomie 100,80 zł za 1 hl, co oznacza spadek w stosunku do sierpnia 2015 r. (o 1,4%) oraz wzrost w porównaniu z lipcem 2016 r. (o 4,4%).

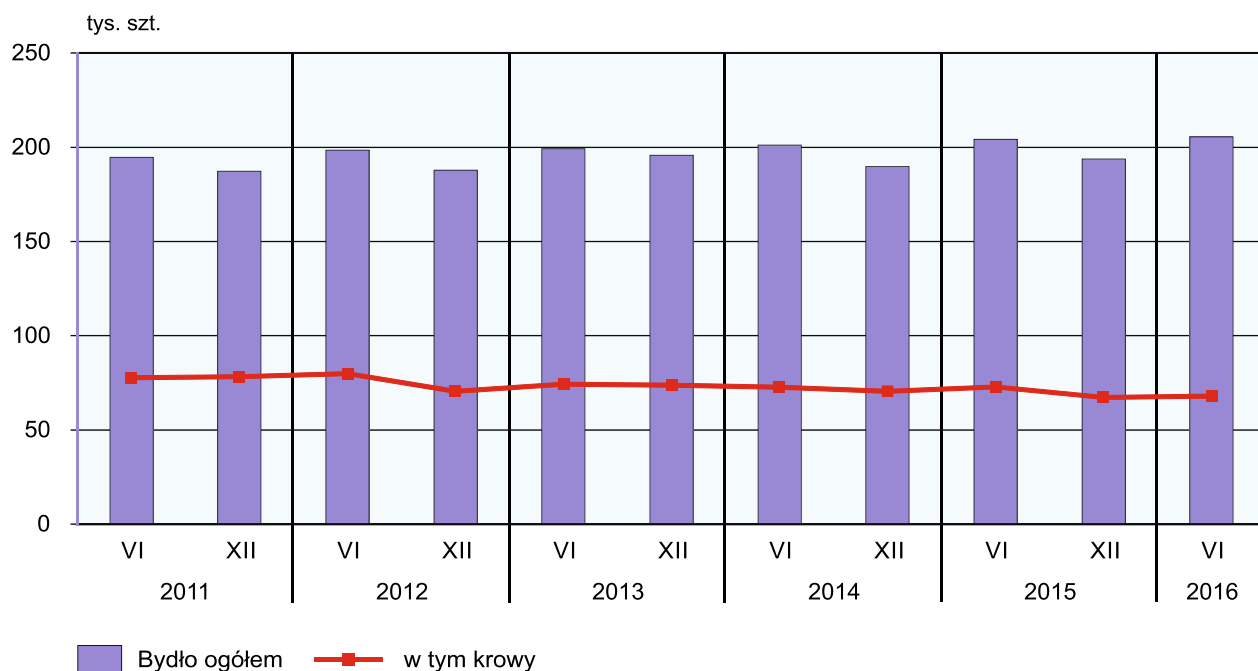
Pogłowie bydła według stanu w czerwcu 2016 r. kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	W sztukach	W odsetkach	VI 2015 = 100
O g ó ł e m	205588	100,0	100,6
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	64644	31,5	106,3
Młode bydło w wieku 1-2 lat	61116	29,7	105,6
Bydło w wieku 2 lata i więcej	79828	38,8	93,3
w tym krowy	68029	33,1	93,5

Wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia bydła przeprowadzonego w czerwcu 2016 r. wskazują na wzrost liczebności stada bydła zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do grudnia 2015 r. W czerwcu 2016 r. pogłowie bydła liczyło 205,6 tys. sztuk i było o 1,3 tys. szt. (o 0,6%) wyższe niż przed rokiem i o 11,7 tys. szt. (o 6,0%) większe niż w grudniu 2015 r. Pogłowie krów, którego wielkość świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie bydła i jednocześnie określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada, zmniejszyło się w skali roku o 6,5%, a w porównaniu z wynikami badania z grudnia 2015 r. odnotowano wzrost wynoszący 1,1%. Stado cieląt liczyło 64,6 tys. sztuk, tj. o 6,3% więcej niż w czerwcu 2015 r. i o 14,6% więcej niż w grudniu 2015 r.

POGŁOWIE BYDŁA

Stan na początku miesiąca

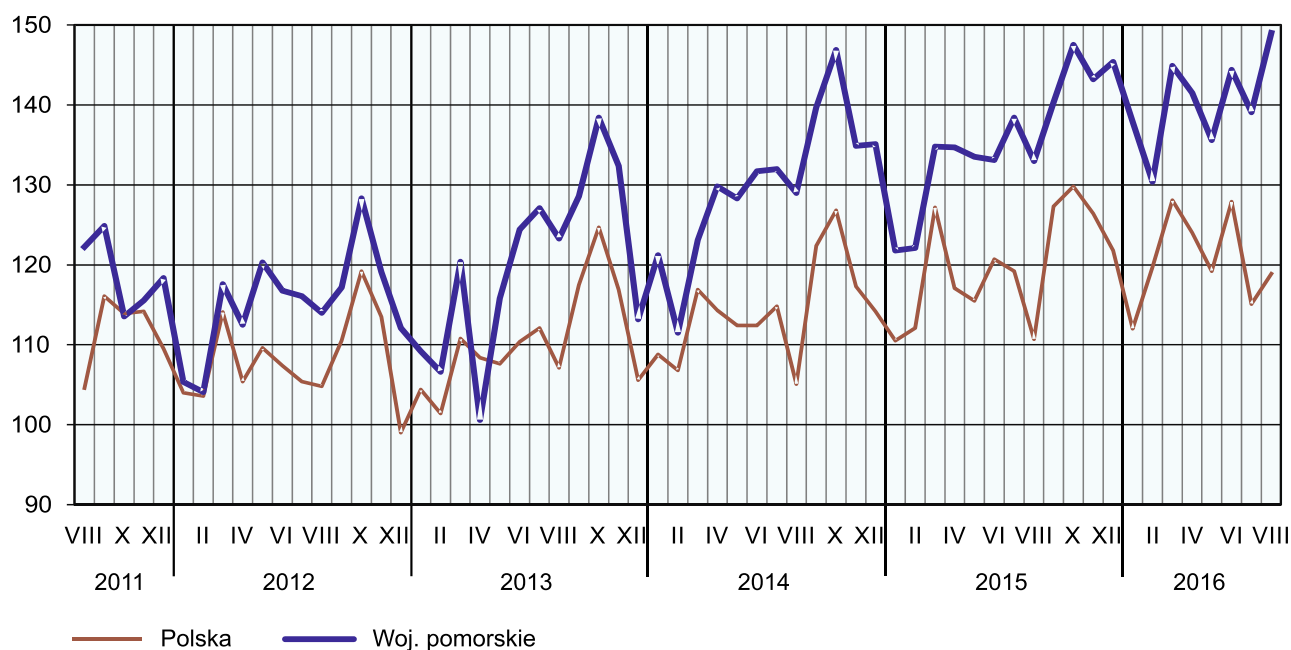
***

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu 2016 r. osiągnęła wartość 6739,7 mln zł (w cenach bieżących), co oznacza w cenach stałych wzrost o 12,0% w skali roku oraz o 7,1% w stosunku do lipca 2016 r.

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

W sierpniu 2016 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r., odnotowano m.in. wzrost produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym o 12,6% (w cenach stałych), której udział (w cenach bieżących) w produkcji przemysłowej ogółem w województwie wyniósł 92,8%. Spadek produkcji sprzedanej (w cenach stałych) w skali roku odnotowano natomiast w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę o 0,7%. Produkcja w tej sekcji (w cenach bieżących) w sierpniu 2016 r. stanowiła 4,5% produkcji przemysłowej województwa.

W sierpniu 2016 r. w 26 spośród 30 działów przemysłu występujących w województwie pomorskim odnotowano wyższy niż w sierpniu 2015 r. poziom produkcji sprzedanej w cenach stałych. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wzrost sprzedaży w skali roku odnotowano m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 55,0%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 24,3%), wyrobów z metali (o 23,6%), artykułów spożywczych (o 9,7%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 9,2%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 7,1%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 6,9%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 5,7%) oraz maszyn i urządzeń (o 1,5%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2016	I-VIII 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	112,0	106,0	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	112,6	106,4	91,7
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	109,7	107,4	14,9
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	107,1	106,7	3,4
chemikaliów i wyrobów chemicznych	109,2	104,7	1,7
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	124,3	122,7	5,4
wyrobów z metali ^Δ	123,6	106,1	7,2
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	105,7	125,8	10,5
maszyn i urządzeń ^Δ	101,5	91,2	2,9
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	106,9	100,4	2,0
pozostałego sprzętu transportowego	155,0	135,4	4,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	99,3	93,6	5,6

W porównaniu z lipcem 2016 r. produkcja sprzedana w cenach stałych w przetwórstwie przemysłowym była wyższa o 7,5%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w sierpniu 2016 r. wyniosła 47,8 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 7,6% (w cenach stałych) wyższa niż w analogicznym miesiącu 2015 r., przy wyższym przeciętnym zatrudnieniu (o 4,1%) oraz wyższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto (o 4,0%).

W okresie styczeń-sierpień br. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) wyniosła 50475,1 mln zł i była (w cenach stałych) o 6,0% wyższa niż w analogicznym okresie 2015 r.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w sierpniu 2016 r. wyniosła 844,4 mln zł i była o 7,0% niższa niż w sierpniu 2015 r.

W sierpniu 2016 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, wyniosła (w cenach bieżących) 31,4 tys. zł i była niższa o 12,3% w stosunku do analogicznego miesiąca 2015 r. W skali roku przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie było wyższe odpowiednio o 6,0% i o 5,8%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) ukształtowała się w sierpniu 2016 r. na poziomie 319,9 mln zł i stanowiła 37,9% produkcji sprzedanej budownictwa ogółem (w sierpniu 2015 r. – 41,8%). W odniesieniu do sierpnia 2015 r. produkcja budowlano-montażowa była niższa o 15,8%, natomiast w stosunku do lipca 2016 r. zwiększyła się o 5,1%.

W sierpniu 2016 r. spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku oraz wzrost w porównaniu z lipcem br. odnotowano w grupie podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 25,5% i o 10,4%) oraz w grupie podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków odpowiednio (o 3,3% i o 4,5%). Natomiast spadek produkcji budowlano-montażowej zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z lipcem 2016 r. odnotowano w grupie podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych (odpowiednio o 4,7% i o 7,8%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2016	I-VIII 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	84,2	98,1	100,0
Budowa budynków ^Δ	96,7	113,1	49,2
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	74,5	87,3	37,6
Roboty budowlane specjalistyczne	95,3	85,8	13,2

W okresie styczeń-sierpień br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 2744,6 mln zł, tj. o 1,9 % niższym od notowanego w analogicznym okresie roku ubiegłego.

***

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W sierpniu 2016 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r. odnotowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania (o 13,7%), wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 54,1%) oraz wzrost liczby mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 66,7%).

Według wstępnych² danych w sierpniu 2016 r. **przekazano do użytkowania** 1050 mieszkań (tj. o 166 mieszkań mniej niż przed rokiem), w tym 396 (37,7%) przekazali inwestorzy indywidualni, 612 (58,3% ogólnej liczby oddanych mieszkań) deweloperzy. Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie pomorskim w sierpniu 2016 r. stanowiły 8,5% efektów krajowych.

²Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

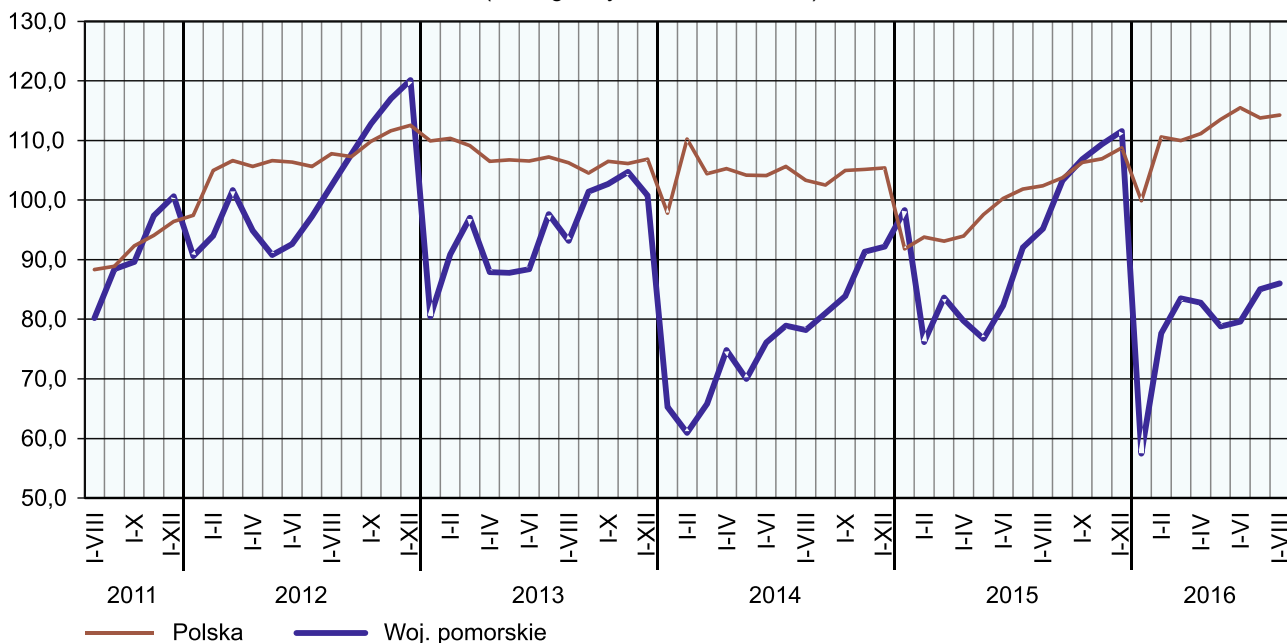
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-sierpień 2016 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² w liczbach bezwzględnych
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-VIII 2015 = 100	
O g ó ł e m	6737	100,0	90,4	96,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3602	53,5	92,1	61,8
Indywidualne	2926	43,4	88,1	142,3
Spółdzielcze	114	1,7	99,1	71,7
Komunalne	76	1,1	96,2	43,3
Zakładowe	1	0,0	3,1	58,0
Spółeczne czynszowe	18	0,3	x	47,1

W okresie styczeń-sierpień 2016 r. oddano do użytkowania 6737 mieszkań, tj. o 9,6% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W stosunku do okresu styczeń-sierpień ub. roku spadek liczby mieszkań zrealizowanych odnotowano we wszystkich formach budownictwa występujących w województwie z wyjątkiem budownictwa społecznego czynszowego.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA

(analogiczny okres 2010 = 100)

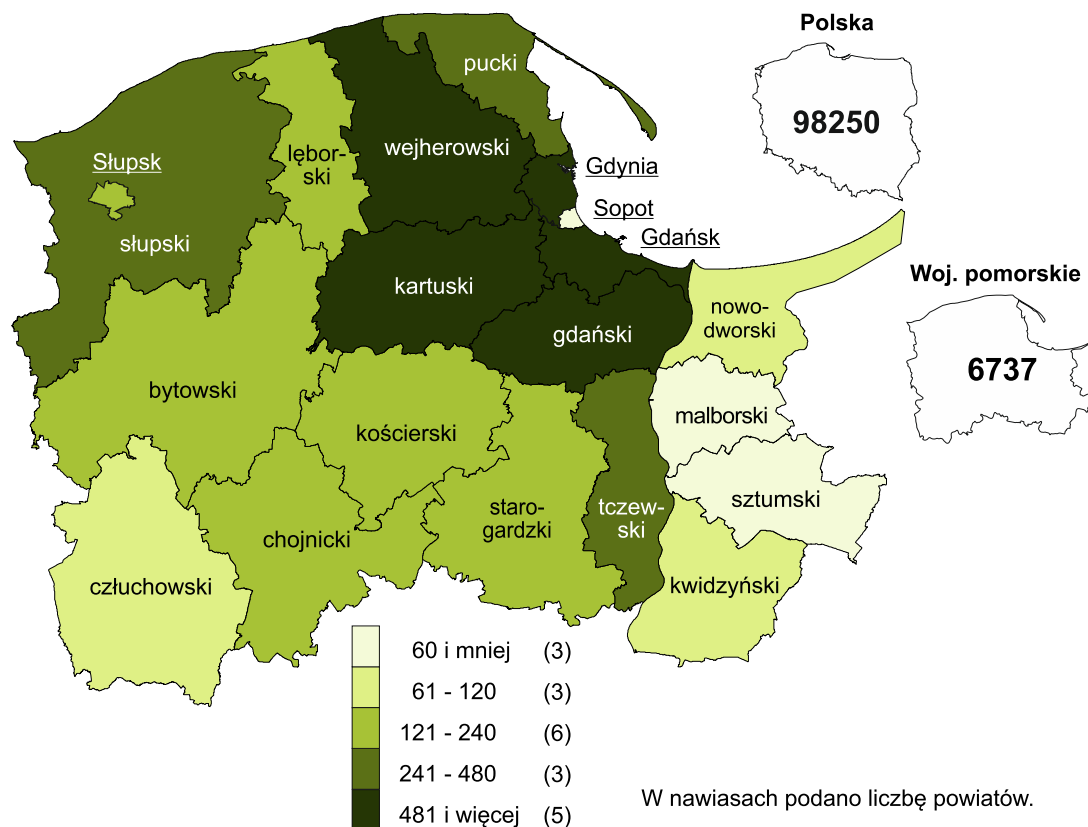

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-sierpień 2016 r. wyniosła 96,7 m² i zwiększyła się o 6,1 m² w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. W porównaniu z okresem styczeń-sierpień 2015 r. nastąpił wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań we wszystkich formach budownictwa.

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie nowodworskim (153,9 m²), w powiecie chojnickim (153,5 m²) oraz w powiecie puckim (137,7 m²), natomiast o najmniejszej powierzchni (poniżej 100 m²) wybudowano m.in. w Sopocie (64,6 m²), w Gdańsku (65,7 m²), oraz w Gdyni (76,6 m²).

Od początku roku najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Gdańsku (2111), w powiecie gdańskim (613) oraz w powiecie kartuskim (586), natomiast najmniej w Sopocie (22), w powiecie malborskim (36) oraz w powiecie sztumskim (45).

**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW
W OKRESIE W STYCZEŃ-SIERPIEŃ 2016 R.**

W sierpniu br. w ujęciu rocznym odnotowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 54,1% do 1675) i wzrost liczby mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 66,7% do 1542). Mieszkania, których budowę rozpoczęto oraz na realizację których wydano pozwolenia stanowiły w większości inwestycje deweloperów (53,3% oraz 51,0%) i inwestycje indywidualne (46,6% oraz 45,6%).

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie w styczeń-sierpień 2016 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-VIII 2015 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-VIII 2015 = 100
O g ó ł e m	12159	100,0	128,3	10625	100,0	101,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6574	54,1	122,0	6181	58,1	92,8
Indywidualne	5383	44,3	134,3	4346	40,9	115,9
Spółdzielcze	-	x	x	-	x	x
Komunalne	140	1,2	368,4	38	0,4	62,3
Zakładowe	62	0,5	344,4	60	0,6	x

***

RYNEK WEWNĘTRZNY

W sierpniu 2016 r. w skali roku odnotowano wzrost **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących; zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) o 0,8%. W porównaniu z sierpniem 2015 r. największy wzrost sprzedaży detalicznej odnotowano w podmiotach zajmujących się „pozostałą sprzedażą detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 45,2%). Zwiększyła się również sprzedaż detaliczna w grupie: „meble, RTV, AGD” (o 16,2%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 14,9%), „tekstylija, odzież,

obuwie” (o 13,0%), „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 10,7%) oraz „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 4,9%). Natomiast spadek sprzedaży detalicznej w ujęciu rocznym odnotowano m.in. w grupie: „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 39,1%), „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 20,3%) oraz „pozostałe” (o 3,4%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2016	I-VIII 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m ^a	100,8	95,5	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	60,9	56,9	10,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	104,9	100,2	22,7
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	145,2	136,4	2,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	114,9	111,3	13,8
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	110,7	101,9	7,1
Tekstylia, odzież, obuwie	113,0	113,0	21,7
Meble, RTV, AGD	116,2	117,9	7,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	79,7	71,6	2,4
Pozostałe	96,6	88,2	11,3

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z lipcem 2016 r. sprzedaż detaliczna była niższa o 1,3%. Spadek sprzedaży zanotowano w grupach: „tekstylia, odzież, obuwie” (o 7,0%), „meble, RTV, AGD” (o 4,6%), „pozostałe” (o 3,7%), „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 3,5%) oraz „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 0,7%). Z kolei wzrost sprzedaży w stosunku do lipca 2016 r. odnotowano m.in. w grupie „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 7,3%), „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 4,6%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 2,6%) oraz „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 0,4%).

W okresie styczeń-sierpień br. sprzedaż detaliczna była niższa o 4,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r.

Sprzedaż hurtowa w sierpniu 2016 r. w stosunku do sierpnia 2015 r. w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 10,8%, a w hurtowych o 9,1%. W porównaniu z lipcem 2016 r. sprzedaż hurtowa w sierpniu 2016 r. w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 12,2%, a w hurtowych o 11,4%.

W okresie styczeń-sierpień br. w porównaniu z analogicznym ub. roku sprzedaż hurtowa zwiększyła się w przedsiębiorstwach handlowych o 0,9%, a w przedsiębiorstwach hurtowych była niższa o 1,8%.

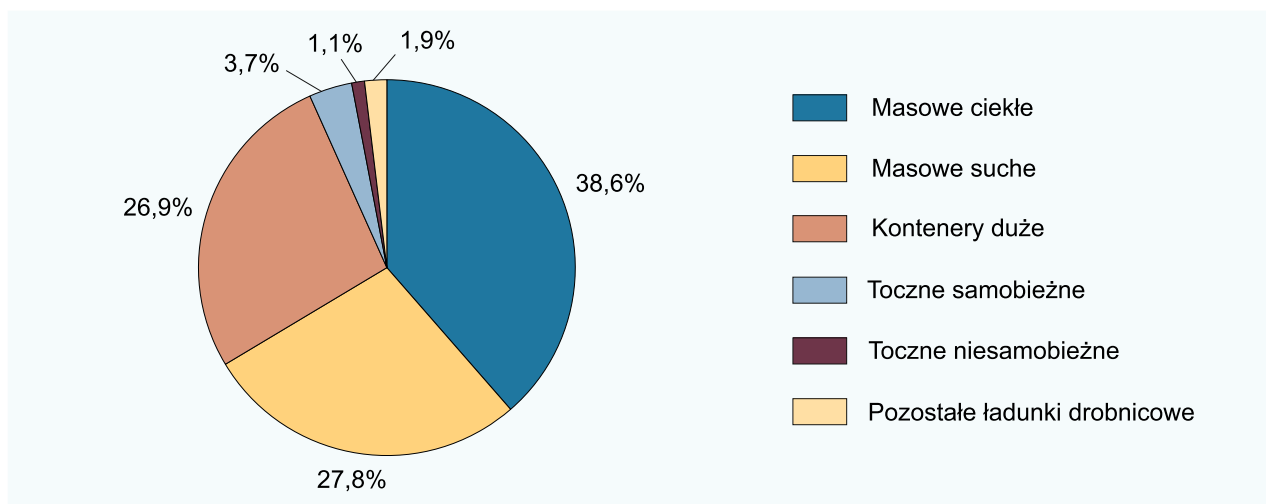
***

GOSPODARKA MORSKA

W sierpniu 2016 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 4,1 mln t, co oznacza spadek zarówno w stosunku do sierpnia 2015 r. (o 4,5%), jak i lipca 2016 r. (o 1,1%).

W stosunku do sierpnia ub. roku spadek odnotowano w przeładunkach następujących grup ładunków: „masowe suche” (o 21,0%), „pozostałe ładunki drobnicowe” (o 3,3%) oraz „masowe ciekłe” (o 1,6%). Natomiast wzrost wielkości przeładunków odnotowano w przeładunkach: „tocznych niesamobieźnych” (o 26,0%), „kontenerów dużych” (o 12,4%) oraz „tocznych samobieźnych (o 6,2%).

STRUKTURA OBROTÓW ŁADUNKOWYCH W SIERPNIU 2016 R.

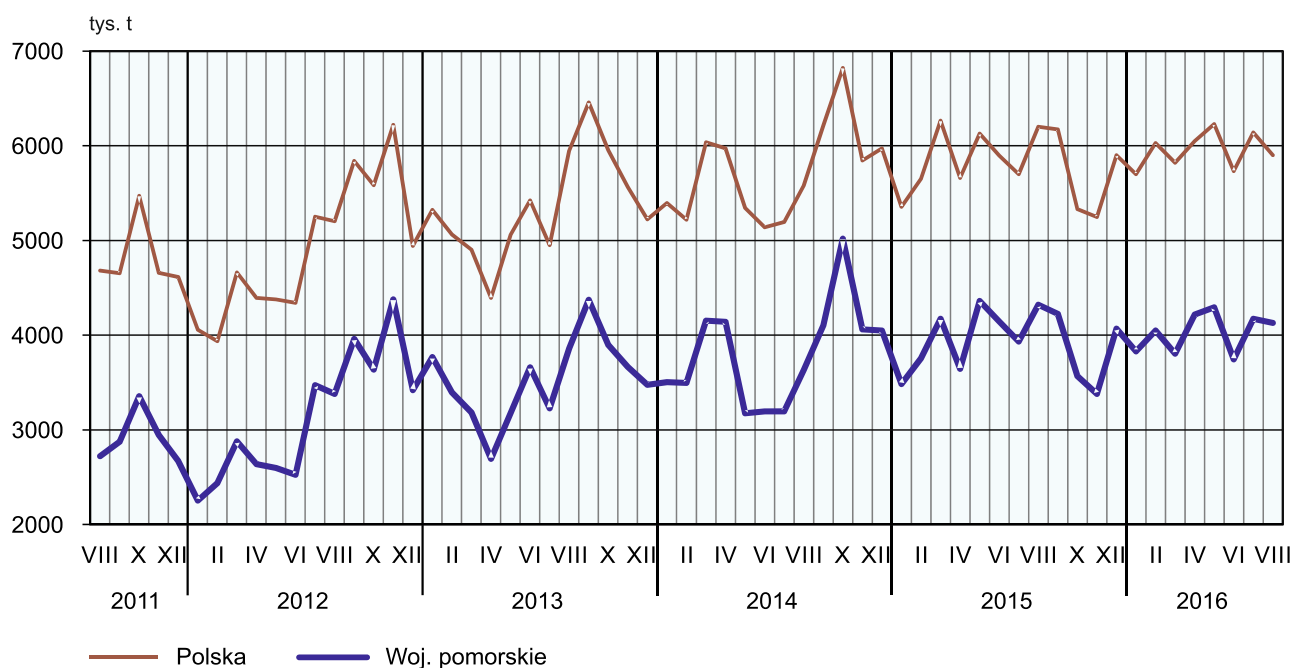

W ruchu międzynarodowym obroty ładunkowe w sierpniu br. stanowiły 99,2% obrotów województwa ogółem.

W portach morskich województwa największe obroty w sierpniu br. odnotowano w porcie gdańskim – 2,9 mln t (spadek o 5,9% w stosunku do sierpnia 2015 r.), co stanowiło 71,1% obrotów województwa ogółem. Największy udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych w sierpniu br. w porcie gdańskim miały przeładunki „masowych ciekłych” – 48,4%, których przeładowano 1421,2 tys. t oraz „masowych suchych” – odpowiednio 28,6% i 841,2 tys. t.

W okresie styczeń-sierpień br. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 32,2 mln t, co oznacza wzrost w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 1,3%. W porównaniu z okresem styczeń-sierpień 2015 r. wzrost odnotowano we wszystkich grupach ładunkowych (za wyjątkiem „masowych ciekłych”), a największy w przeładunkach „tocznych niesamobieżnych” (o 29,1%).

OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH

***

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	285,9	284,6	285,7	286,0	286,0	286,4	287,1	286,7	286,8	288,2	288,1	289,1
	B	296,0	297,2	298,1	298,4	298,7	300,9	301,3	301,6				
poprzedni miesiąc = 100	A	100,9	99,6	100,4	100,1	100,0	100,1	100,3	99,9	100,0	100,5	100,0	100,3
	B	102,4	100,4	100,3	100,1	100,1	100,8	100,1	100,1				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,1	102,4	102,5	102,2	101,6	101,4	101,6	101,4	101,6	101,9	101,8	102,1
	B	103,5	104,4	104,3	104,3	104,4	105,1	104,9	105,2				
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A	101,8	101,7	98,0	93,3	87,6	82,4	79,3	77,9	77,2	76,3	76,8	77,7
	B	82,4	82,6	79,3	75,2	71,1	66,9	64,6	64,0				
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	11,6	11,6	11,2	10,7	10,1	9,6	9,2	9,1	9,0	8,9	9,0	9,0
	B	9,5	9,5	9,1	8,7	8,3	7,8	7,5	7,5				
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	4552	5952	8247	7101	8694	7838	7757	8180	8942	7657	6326	5843
	B	6164	8632	10005	10274	10023	11204	9103	10275				
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	34	27	20	19	13	12	13	11	11	15	15	19
	B	18	16	12	10	9	8	10	8				
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	4001,06	4054,98	4370,53	4134,89	4049,80	4089,61	4192,91	4114,12	4182,42	4180,17	4165,38	4466,91
	B	4121,48	4193,14	4441,77	4349,91	4339,76	4307,08	4397,48	4331,86				
poprzedni miesiąc = 100	A	93,8	101,3	107,8	94,6	97,9	101,0	102,5	98,1	101,7	99,9	99,6	107,2
	B	92,3	101,7	105,9	97,9	99,8	99,2	102,1	98,5				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,8	106,6	105,1	104,8	105,0	104,0	104,8	105,3	107,0	104,7	106,3	104,7
	B	103,0	103,4	101,6	105,2	107,2	105,3	104,9	105,3				
Wskaźnik cen: towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	•	•	98,6	•	•	99,3	•	•	99,4	•	•	99,6
	B	•	•	99,3	•	•	99,3	•	•				

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	104,6	98,4	95,7	93,1	98,7	100,7	94,8	102,4	100,8	98,8	105,6	101,9
	B	98,9	94,9	101,7	98,9	99,9	101,8	98,2	91,8				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,0	108,1	91,9	81,5	87,4	86,1	96,8	95,0	94,8	96,4	100,5	94,7
	B	89,6	86,4	91,8	97,5	98,7	99,9	103,5	92,8				
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	106,6	105,0	99,0	95,7	100,0	107,3	92,7	101,0	99,3	99,8	106,3	100,5
	B	99,8	108,5	90,7	104,8	100,2	102,1	92,1	99,8				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,3	107,2	109,4	100,3	100,0	109,9	102,0	100,7	105,1	109,5	116,8	112,8
	B	105,7	109,2	100,0	109,5	109,7	104,4	103,7	102,4				
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	96,5	125,8	85,2	100,0	96,4	102,0	101,7	100,5	103,1	97,5	88,9	95,7
	B	100,8	104,7	100,0	103,9	108,4	108,6	116,6	101,5				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	82,7	116,3	92,5	86,0	83,8	82,6	83,5	85,1	91,4	96,4	104,4	88,9
	B	92,8	77,2	90,7	94,3	105,9	112,9	129,4	130,6				
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A	6,5	9,1	8,0	7,5	7,7	7,8	7,3	7,7	8,0	7,6	7,1	6,7
	B	6,1	7,2	7,0	7,3	8,2	8,1	12,0	12,5				
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	90,1	100,3	110,4	99,9	99,1	99,7	104,0	96,1	105,5	105,1	97,1	101,6
	B	94,8	94,5	111,2	97,6	95,8	106,5	96,4*	107,1				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,4	109,5	109,6	103,8	104,1	101,1	104,9	103,1	100,5	100,4	106,1	107,6
	B	113,2	106,8	107,5	105,0	101,5	108,4	100,5*	112,0				
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	33,3	92,6	143,4	101,8	103,7	122,9	92,6	116,5	131,3	87,9	116,2	117,9
	B	30,5	117,9	128,2	116,8	83,7	115,5	97,2	105,1				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	139,5	93,0	115,1	100,0	95,5	87,3	87,0	115,5	122,1	76,9	127,9	98,1
	B	89,8	114,4	102,3	117,3	94,7	89,0	93,4	84,2				

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	1107	1652	2539	3225	3853	4947	6240	7456	8644	10226	11467	13182
	B	647	1683	2535	3317	3956	4786	5763	6737				
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	150,6	125,1	127,1	106,6	109,6	108,1	116,7	121,7	127,5	127,5	119,8	121,0
	B	58,4	101,9	99,8	102,9	102,7	96,7	92,4	90,4				
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	77,4	96,3	120,7	97,0	99,5	103,2	103,6	94,3	101,8	110,3	92,9	120,1
	B	65,9	97,2	112,7	102,9	101,7	106,9	101,0	98,7				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	106,2	103,6	105,7	101,7	105,9	106,9	102,2	96,0	103,8	106,3	108,4	109,8
	B	93,4	94,3	88,0	93,4	95,4	98,8	96,3	100,8				
Obroty ładunkowe w portach morskich ^b w tys. t	A	3485	3758	4176	3646	4364	4147	3935	4321	4227	3569	3381	4072
	B	3830	4050	3804	4219	4296	3747	4175	4129				
poprzedni miesiąc = 100	A	86,0	107,8	111,1	87,3	119,7	95,0	94,9	109,8	97,8	84,4	94,7	120,4
	B	94,1	105,8	93,9	110,9	101,8	87,2	111,4	98,9				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,4	107,5	100,5	88,0	137,4	129,7	123,1	118,9	103,1	71,1	83,3	100,5
	B	109,9	107,8	91,1	115,7	98,4	90,3	106,1	95,5				
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c :													
brutto ^d (w %)	A	•	•	5,2	•	•	5,9	•	•	5,5	•	•	4,7
	B	•	•	4,8	•	•	4,9	•	•				
netto ^e (w %)	A	•	•	4,4	•	•	5,0	•	•	4,7	•	•	4,0
	B	•	•	4,0	•	•	4,1	•	•				
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	•	•	1120,4	•	•	2634,3	•	•	4404,0	•	•	6936,2
	B	•	•	1157,8	•	•	2583,4	•	•				
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	•	•	114,2	•	•	113,8	•	•	124,3	•	•	113,6
	B	•	•	103,3	•	•	98,1	•	•				
Podmioty gospodarki narodowej ^f w rejestrze REGON	A	276221	273170	276705	277515	278458	279906	281103	281692	282129	282820	282311	281861
	B	282146	282723	283191	283706	284658	284270	285058	285565				
w tym spółki handlowe	A	28167	28262	28609	28776	28976	29165	29376	29511	29699	29881	30065	30281
	B	30441	30645	30813	30998	31173	31399	31555	31740				
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4690	4695	4728	4730	4735	4739	4743	4750	4745	4736	4731	4734
	B	4745	4790	4805	4812	4829	4843	4843	4853				

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane pochodzą z badania statystycznego transportu morskiego opartego na dyrektywie 95/64/WE. c W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. d Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. e Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.